

SÁRGALÁZ

(Yellow fever)

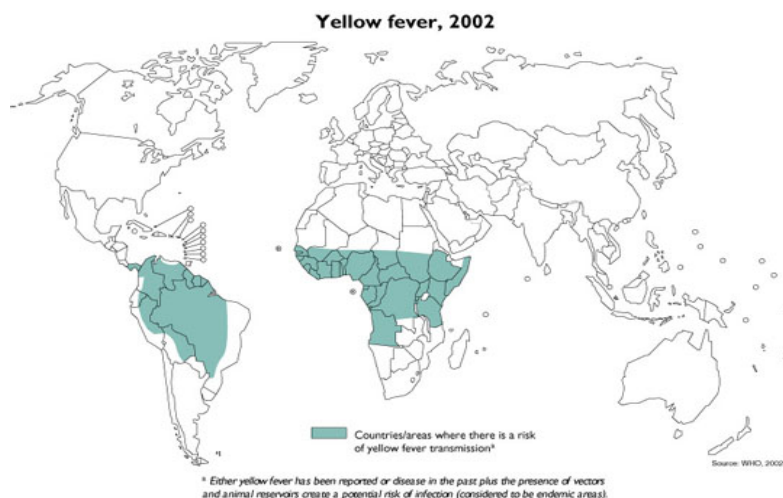
Terjesztője: Egyiptomi/ sárgaláz szúnyog, *Aedes aegypti* (Linnaeus, 1762)

Az *Aedes aegypti* minden bizonnyal afrikai eredetű, kozmopolita faj, amely az Egyenlítőtől északra és délre, a trópusi, szubtrópusi éghajlaton egyaránt elterjedt. Elterjedési határát mindkét irányban a leghidegebb hónap 10°C hőmérsékletű izotermája jelenti. Az elterjedési terület peremén élő populációi azonban nyaranként megjelenhetnek ettől a vonaltól északra és délre (pl. az USA-ban a 40. szélességi körig), de a telet itt nem képesek átvészelni. Európában 1945 előtt minden mediterrán országban és a nagyobb kikötővárosokban ismert volt, legalább alkalmi megjelenéssel. Azonban ebből a régióból sikeresen kiszorították, és jelenleg nem ismert az itteni előfordulása. (Dudás, Zöldi. Epiinfo 2006; 14: 189-191)

A betegség:

A betegség gyakran tünetmentes vagy enyhe. A súlyos forma ritkább, azonban halálózása magas. A lappangási idő 3-6 napja után láz, fejfájás, hasi fájdalom és hányás jelentkezik. Átmeneti javulás után sokk és vérzés léphet fel, továbbá vese- és májelégtelenségre utaló tünetekre is lehet számítani. A májelégtelenség sárgasággal is párosul - innen a betegség neve.

Különösen kockázatos területek

Védőoltás:

A jelenleg használatos élő, legyengített vírust tartalmazó oltóanyag, a beadástól számított 10 nap múlva aktivizálja az immunrendszert. A vakcina igen hatékony és legalább 10 évre védelmet biztosít.

Oltási reakció:

A védőoltás csak enyhe tüneteket okoz: az injekció helye bepirosodik vagy megduzzad, a beoltott személy esetleg fejfájást, izomláz-szerű tünetet, nyirokcsomó-duzzanatot érez.

Ellenjavallatok:

Nem részesülhet védőoltásban az, akinek kifejezett tojásallergiája van, vagy immunrendszere gyenge (például rosszindulatú daganatos betegségben szenvedők) és azok, akik kortikoszteroidot tartalmazó gyógyszeres kezelés alatt állnak. A terhes nők és a kilenc hónapnál fiatalabb gyerekek oltását célszerű elkerülni, hacsak nem látogatnak különösen veszélyeztetett területre.

Sárgaláz endémiás területre utazóknak az oltás kötelező. Sárgaláz elleni védőoltást végeznek az Országos Epidemiológiai Központ Nemzetközi Oltóhelyén (1097 Budapest, Gyáli u. 2-6. tel: 476 1364). Vidéken is van lehetőség az oltás felvételére, érdeklődjenek regionális ANTSZ-ekben. Az oltásról kétnyelvű, nemzetközi oltási könyvet állítanak ki: International Certificate of Vaccination, melynek felmutatását az érintett országok hatóságai a be- és kiutazáskor kérhetik.

<http://www.oek.hu/oek.web?nid=325&pid=1>